

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Annettu Helsingissä 7 päivänä kesäkuuta 2000

Päätös nro 30/2000

Asia Korvausvaatimus

Korvausvaatimuksen perusteena olevat päätökset

Helsingin verotoimiston nimittämispäätökset määräajaksi 1.4. -31.10.1996, 1.11.1996 - 31.3.1997, 1.4. - 30.9.1997, 1.10. - 31.12.1997, 1.1. - 31.03.1998 ja 1.4. - 30.11.1998.

Korvausvaatimus

A on vaatinut, että Helsingin verotoimisto veloitetaan suorittamaan hänelle 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

Asian käsittely

Uudenmaan verovirasto/Helsingin verotoimisto on antanut asiassa vastineen ja A sen jälkeen vastaselityksensä.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Voimassa olevan valtion virkamieslain nojalla A on nimitetty määräaikaisiin virkasuhteisiin Helsingin verotoimistossa 1.4. - 31.10.1996, 1.11.1996 - 31.3.1997, 1.4. - 30.9.1997, 1.10. - 31.12.1997, 1.1. -31.03.1998 ja 1.4. - 30.11.1998. A on vaatinut hänelle maksettavaksi 24 kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen, koska Helsingin verotoimisto on virkamieslain vastaisesti nimittänyt hänet määräaikaiseen virkasuhteeseen. A:n virkasuhde on päättynyt.

Valtion virkamieslain 56 §:n 1 momentin mukaan virkamiehellä, joka on ilman 9 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyä perustetta nimitetty määräajaksi

tai ilman pätevää syytä toistuvasti peräkkäin nimitetty 9 §:n 1 tai 2 momentin nojalla määrääjäksi, on oikeus virkasuhteen virastoon päättyessä sen vuoksi, ettei häntä enää nimitetä tämän viraston virkamieheksi, saada virastolta vähintään kuuden ja enintään 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Lain 9 §:n 1 momentin mukaan virkamieheksi voidaan nimittää määrääjäksi tai muutoin rajoitetuksi ajaksi, jos työn luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkaan kuuluvien tehtävien hoidon väliaikainen järjestäminen tai harjoittelu edellyttää määrääjäksi virkasuhdetta.

Selvitys tapahtumista

A on hoitanut 15.3.1990 alkaen Helsingin verotoimiston verosihteerin väliaikaista virkaa 30.6.1991 saakka, jonka jälkeen hän on hoitanut verosihteerin A17 palkkausluokan määrääjäksi virkaa valtion virkamieslain voimassaoloaikana yhteensä kuudella eri määräyksellä 30.11.1998 saakka, jonka jälkeen hänen virkasuhteensa päättyi.

Määräyskirjoista ilmenee, että A:n määrääjäksi nimityksen perusteena on ajalla 1.4. - 31.10.1996, 1.10. - 31.12.1997 ja 1.1. - 31.3.1998 ollut sijaisuus. Muutoin hänet on nimitetty määrääjäksi kunnes virka vakinaisesti täytetään.

Uudenmaan veroviraston/Helsingin verotoimiston korvausvaatimuksen johdosta antaman vastineen mukaan organisaatiouudistukseen liittyen ja muistakin syistä Helsingin verotoimistossa tehtiin vuoden 1998 aikana merkittävä määrä virkajärjestelyjä ja määrääjäksi virkasuhteessa olevia henkilöitä nimitettiin vakituisiin virkoihin. Uuteen yritysverotoimistoon siirrettiin noin 310 virkamiestä, joista noin 130 Helsingin verotoimistosta. A oli toiminut kiinteistöyhtiöiden verotustehtävissä, mutta hän haki pääasiassa A17 palkkaluokan virkoja, jotka oli sijoitettu lähinnä osakeyhtiöverotukseen.

Kiinteistöyhtiöiden verotuksessa päätettiin noudattaa A14 - A15 palkkaluokan palkkausta. A ei kehotuksista huolimatta hakenut näitä virkoja.

Oikeudellista arviointia

Oltuaan nimitettynä verosihteerin A17 palkkaluokan virkasuhteeseen useiksi eri pituisiksi määräajaksi A on viimeksi hoitanut verosihteerin tehtäviä 1.4.1998 - 31.11.1998, jolloin hänen virkasuhteensa päättyi. Verosihteerin työn luonne ei ole edellyttänyt A:n nimittämistä määrääjäksi virkasuhteeseen. Kysymys ei ole myöskään ollut sijaisuudesta tai avoinna olevaan virkaan kuuluvien tehtävien hoidon väliaikaisesta järjestämisestä tai harjoittelusta. A:ta ei ole nimitetty hakemaansa, samaan palkkaluokkaan sijoitettuun verosihteerin vakinaiseen virkaan. A:n virkasuhde on päätynyt valtion virkamieslain 56 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin tavoin sen vuoksi, ettei häntä enää ole nimitetty verotoimiston verosihteerin virkaan.

Virkamieslautakunta toteaa, että A:n nimittämiset määrääjäksi virkasuhteisiin eivät ole johtuneet työn luonteesta tai muusta valtion virkamieslaissa

mainitusta syystä. Kysymyksessä ei siten ole valtion virkamieslain 9 §:n 1 momentissa säädetty peruste nimittämiseen määräaikaiseen virkasuhteeseen.

Edellä mainitulla perusteella A:lla on oikeus palkkaa vastaavaan korvaukseen.

Valtion virkamieslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 291/93 vp) perustelujen mukaisesti korvauksen suuruutta arvioitaessa on otettu huomioon muun muassa A:n ikä ja hänen palvelussuhteensa kesto sekä hänen mahdollisuutensa saada myöhemmin ammattiaan ja koulutustaan vastaavaa työtä.

Päätös

Uudenmaan verovirasto/Helsingin verotoimisto määrätään maksamaan A:lle kuuden (6) kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Vaatimus hylätään enemmälti.

Sovelletut lainkohdat

Valtion virkamieslain 9 §:n 1 momentti ja 56 §.

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli tulos äänestyksestä, jossa enemmistön muodostivat puheenjohtaja Sahi, jäsenet Kulla ja Salo sekä varajäsenet Saloheimo, Kauppala ja Puttonen, ja vähemmistön jäsenet Liuksia, Äijälä ja A. Nieminen. Asian esittelijä Anneli Tulikallio.

Eri mieltä olleiden jäsenten Liuksia, Äijälä ja A. Nieminen lausuma:

Voimassa olevan valtion virkamieslain mukaisten määräaikaisten virkasuhteiden perusteena on nimittämiskirjojen mukaan 31.3.1998 asti ollut joko sijaisuus tai avoimen viran väliaikainen hoitaminen. Nämä ovat virkamieslain 9 §:n 1 momentissa tarkoitettuja perusteita määräaikaiseen virkasuhteeseen nimittämiseksi. A on vielä nimitetty määräaikaiseen virkasuhteeseen ajaksi 1.4. – 30.11.1998. Asiakirjojen mukaan Helsingin verotoimistossa on tuolloin ollut vireillä organisaatiouudistus, minkä vuoksi tehtävien jatkuvuudesta ei ole ollut täyttä varmuutta. Samanaikaisesti virastossa on ollut haettavana ja täytetty verosihteerin virkoja, joiden palkkaus on vaihdellut palkkausluokasta A 13 palkkausluokkaan A 17. A on kuitenkin hakenut vain A 17 palkkausluokan virkoja, koska hän on määräaikaisessa virkasuhteessa ollessaan saanut sen mukaista palkkaa. Uudessa organisaatiossa A:n hoitamien kiinteistöyhtiöiden verotukseen liittyvien tehtävien palkkaus määriteltiin A 14 – A 15 palkkausluokkien mukaisesti.

A:n viimeisen määräaikaisen virkasuhteen perusteena ovat olleet organisatiomuutoksesta johtuneet järjestelyt, joiden aikana tehtäviä on vakinaistettu. Jollei A:ta olisi enää nimitetty määräaikaiseen virkasuhteeseen, hänen palvelussuhteensa olisi päättynyt 31.3.1998. Virastolla on ollut perusteet nimittää A tehtävien uudelleenjärjestelyn ajaksi määräaikaiseen virkasuhteeseen.

Haettavana olleiden verosihteerin virkojen tehtävät ovat vastanneet A:n määräaikaisen virkasuhteen tehtäviä. Selvityksen mukaan A olisi nimitetty A 14 – A 15 palkkausluokan mukaiseen verosihteerin virkaan, jos hän olisi sellaista hakenut. Valtion virkamieslain 56 §:n mukaan virkamiehellä on oikeus korvaukseen, jos virkasuhde päättyy sen vuoksi, ettei virkamiestä enää nimitetä tämän viraston virkamieheksi. A:n virkasuhde on päättynyt 56 §:ssä tarkoitusta syystä. Säännöstä ei kuitenkaan voida tulkita niin, että oikeus korvaukseen syntyisi siinäkin tapauksessa, että virkamies itse laiminlyö velvollisuutensa hakea avoimia virkoja, joiden tehtävät vastaavat määräaikaisen virkasuhteen tehtäviä ja joita häneltä siten voidaan kohtuudella edellyttää.

Virkamieslain 56 §:n tulkinnan kannalta on merkitystä sillä, että viranomaisen ei voi nimittää henkilöä virkaan, jollei tämä ole antanut siihen suostumustaan hakemalla virkaa. Tässä tapauksessa verotoimistolla ei ole ollut A:n omasta menettelystä johtuen edes mahdollisuutta nimittää A:ta virkaan. A:n jääminen nimittämättä A 17 palkkausluokan virkoihin on johtunut siitä, että virkoihin on ollut häntä pätevämpiä hakijoita. Toisaalta A:lle ei ole syntynyt oikeutta saada määräaikaisen virkasuhteen päätyttyä saada samaa palkkausta kuin aikaisemmin. Ratkaisevaa on, että virat, joita verotoimistossa oli haettavina, vastasivat niitä tehtäviä, joita A oli tehnyt määräaikaisessa virkasuhteessa.

A:lle ei ole voinut virkamieslain 56 §:n nojalla syntyä oikeutta korvaukseen, koska hän on omalla laiminlyönnillään vaikuttanut siihen, ettei häntä ole voitu nimittää avoimiin virkoihin.